

Přehled potenciálních datových zdrojů pro systém sledování absolventů v ČR

Pracovní podklad pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Zpracoval: Národní vzdělávací fond, o.p.s.

2023

Projekt sdílených činností
Strategická inteligence pro výzkum a inovace

Obsah

Shrnutí	3
1. Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ)	5
2. Informační systém o průměrném výdělku (ISPV)	9
3. Zdravotní pojišťovny	12
4. Úřad práce (ÚP)	15

Shrnutí

- V předloženém podkladu, jež je určen pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, se nezabýváme zdroji dat o absolventech, které jsou v jeho vlastní kompetenci.
- Klíčovým zdrojem dat o uplatnění absolventů je ČSSZ, která v souvislosti s povinně odváděným důchodovým pojištěním eviduje výdělečnou činnost všech osob v ČR a zároveň je jednoznačně identifikuje. U zaměstnanců ČSSZ eviduje též jejich zaměstnavatele a výši výdělků.
- V aktuálních hlášeních zaměstnavatelů na ČSSZ bohužel nefiguruje údaj o profesi (s výjimkou cizinců).
- ČSSZ eviduje také osoby na mateřské dovolené a invalidní důchodce.
- Informace o nezaměstnaných absolventech a osobách na rodičovské dovolené lze čerpat z Úřadu práce. U nezaměstnaných eviduje ÚP také profesi v jejich posledním zaměstnání.
- Absolventy, kteří pracují v jiných zemích EU, lze identifikovat na základě jejich povinného odhlášení ze zdravotního pojištění (eviduje VZP). Ti, kdo pracují v zahraničí mimo EU, se z českého zdravotního pojištění odhlašují jen dobrovolně. U části osob, které si v ČR platí zdravotní pojištění a zároveň o nich nebudou záznamy v jiných zdrojích, tedy pravděpodobně nebude možné určit, zda pracují v zahraničí, nebo jsou neaktivní v ČR.
- Informační systém o průměrném výdělků (ISPV) obsahuje podrobné informace o velké části zaměstnanců (nikoli však všech), včetně jinak zatím v jiných databázích nedostupné informace o vykonávané profesi. Zaměstnanci však nejsou v hlášeních zaměstnavatelů jednoznačně identifikováni, a proto nyní nelze tyto údaje propojit s ostatními zdroji.
- Na další straně shrnujeme tyto informace ve formě tabulky.

Tabulka 1: Přehled potenciálních zdrojů informací o skupinách absolventů a klíčových dostupných údajů

	ČSSZ	Úřad práce	VZP	ISPV
Zaměstnanci (občané ČR)	Výše mzdy, zaměstnavatel			Zahrnuta jen část zaměstnavatelů, chybí jednotný identifikátor osob. Výše mzdy, profese, zaměstnavatel, odvětví.
Zaměstnanci (cizinci)	Výše mzdy, zaměstnavatel, profese			Zahrnuta jen část zaměstnavatelů, chybí jednotný identifikátor osob. Výše mzdy, profese, zaměstnavatel, odvětví.
OSVČ	Doba výdělečné činnosti + výše příjmů a výdajů těch OSVČ, kteří nejsou poplatníky v paušálním režimu			
Nezaměstnaní		Doba evidence, poslední profese		
Osoby na mateřské dovolené (peněžitá pomoc v mateřství)	Doba pobírání příspěvku			
Osoby na rodičovské dovolené (rodičovský příspěvek)		Doba pobírání příspěvku		
Invalidní důchodci	Doba pobírání důchodu			
Ostatní neaktivní osoby v ČR, bez registrace na ÚP			Doba přihlášení do ZP	
Osoby, pracující v zahraničí			Povinně odhlášení ze ZP jsou ti, kdo odvádějí pojistné v jiné zemi EU. Ostatní mohou, ale nemusí být odhlášení.	

1. Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ)

Základní informace

- Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) je správní úřad ČR podřízený Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV), které ze zákona „řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení“ a „řídí Českou správu sociálního zabezpečení“¹.
- Česká správa sociálního zabezpečení eviduje zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ). Dále osoby dobrovolně se účastníci důchodového pojištění a osoby na mateřské dovolené (pobírající peněžitou pomoc v mateřství)
- ČSSZ vede registr pojištěnců a registr zaměstnavatelů.
- Zaměstnanci jsou identifikovatelní skrze rodné číslo. Zaměstnavatelé skrze IČO.
- OSVČ může být evidován v registru pojištěnců, pokud dobrovolně platí nemocenské pojištění, nebo v registru zaměstnavatelů, pokud zaměstnává alespoň jednu osobu. Eviduje se i zahájení a ukončení samostatně výdělečné činnosti. OSVČ uvádí i rodné číslo.
- Údaje jsou evidovány kontinuálně, jak jsou osoby přihlašovány do systému v souvislosti se začátkem či koncem zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činností.

Klíčové údaje pro graduate tracking

Nemocenské pojištění:

ČSSZ vede registr pojištěnců², ve kterém shromažďuje údaje o nemocenském pojištění zaměstnanců a OSVČ (u nich však pouze při dobrovolné účasti na zdravotním pojištění, měsíční základ pro výpočet výše pojistného si stanovují rovněž podle vlastního uvážení). Pro účely graduate tracking by bylo možné využít následující údaje:

- **rodné číslo,**
- **druh výdělečné činnosti³ zakládající účast na pojištění,**
- **obchodní firmu, název nebo jméno a příjmení zaměstnavatele včetně adresy jeho sídla nebo trvalého pobytu, popřípadě místa podnikání,**
- **identifikační číslo osoby zaměstnavatele, popřípadě individuální číslo zaměstnavatele.**

Nemocenské pojištění také slouží jako podklad pro vyplácení peněžitě pomoci v mateřství (PPM), na kterou má pojištěnec nárok při účasti na nemocenském pojištění alespoň po dobu 270 kalendářních dní v posledních dvou letech. Do této doby se započítává rovněž doba soustavné přípravy na budoucí povolání, viz:

Do doby účasti na nemocenském pojištění se pro nárok na PPM započítává:

¹ <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=582>

² Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (§ 122)

³ Základní druhy výdělečné činnosti jsou: Příležitostná činnost, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti, zaměstnanecký poměr, samostatná výdělečná činnost (živnostník, podnikatel podle zvláštních předpisů, registrovaný rolník).

doba studia na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole nebo na konzervatoři považovaná za soustavou přípravu na budoucí povolání pro účely důchodového pojištění, jestliže toto studium bylo úspěšně ukončené.⁴

Ti, kteří nemají nárok na PPM (např. OSVČ, kteří se dobrovolně neúčastnili nemocenského pojištění či nezaměstnaní⁵), mohou žádat na úřadech práce o rodičovský příspěvek, na který existuje plošný nárok.

Důchodové pojištění:

Zaměstnanci, včetně cizinců, vykonávající hlavní práci v ČR zde platí důchodové pojištění. Tyto odvody jsou zaznamenávány v evidenčním listu důchodového pojištění. Z vyměřovacího základu důchodového pojištění by mělo být možné zjistit příjmy zaměstnance.

Rovněž OSVČ musí platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění alespoň v minimální výši. Protože si však sami určují částku vyměřovací základ pojistného, není pravděpodobně možné dopočítat celkové příjmy OSVČ. Viz:

Pojistné se vypočítává stanoveným procentem z vyměřovacího základu za rozhodné období. Tím je u zaměstnanců kalendářní měsíc, za který pojistné platí. U osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) se jedná o kalendářní rok a vyměřovacím základem pro pojistné je částka, kterou si určí, ne však méně než 50 % daňového základu. Je-li takto stanovená částka nižší než zákonem stanovený nejnižší vyměřovací základ, odvádí OSVČ pojistné z nejnižšího vyměřovacího základu⁶.

Dalším způsobem, jak zjistit výši příjmů OSVČ, jsou přehledy o příjmech a výdajích, které eviduje ČSSZ. Výjimkou jsou OSVČ, jejichž daň z příjmů za dané zdaňovací období je rovna paušální dani, protože ty přehled o příjmech a výdajích OSVČ za daný kalendářní rok nepodávají.

ČSSZ dále zajišťuje agendu **invalidních důchodů**. V případě invalidního důchodu 3. stupně nemůže být jeho příjemce evidován na Úřadu práce vyjma schopnosti práce za zcela mimořádných podmínek (Zákon č. 435/2004 o zaměstnanosti, § 25odst. 2).⁷ Absolventy, kteří pobírají invalidní důchod 3. stupně a zároveň nemají zaměstnání, lze proto na rozdíl od evidence ÚP zachytit v důchodové evidenci ČSSZ.

Způsob identifikace jednotlivců

Zaměstnanci a OSVČ jsou identifikováni skrze rodné číslo. Skrze rodné číslo je možné spolehlivě individuální data propojit se stejnými daty z jiných zdrojů.

Zaměstnavatelé jsou identifikováni skrze IČO.

⁴ <https://www.cssz.cz/podrobne-informace-o-penezite-pomoci-v-materstvi>

⁵ S výjimkou nezaměstnaných v ochranné lhůtě 180 dní od výpovědi (<https://www.finance.cz/493857-materska-rodicovska/>)

⁶ <https://www.cssz.cz/platba-pojistneho-obecne-informace>

⁷ Viz též <https://www.finance.cz/542552-invalidni-duchod-podpora-v-nezamestnanosti/>.

Potenciální význam dat pro graduate tracking

Data evidovaná ČSSZ jsou z hlediska graduate tracking využitelná především pro možnost zjištění příjmů absolventů. Dále identifikaci výdělečné činnosti (zaměstnanec vs. OSVČ) absolventa. Z údajů lze identifikovat také zaměstnavatele. Skrze identifikaci zaměstnavatele lze uvažovat i možnost identifikace odvětví ekonomiky.

Výhodou je přítomnost jedinečného identifikátoru ve formě rodného čísla, skrze který by bylo možné propojení s dalšími datovými zdroji se stejným identifikátorem.

Výhodou je přítomnost cizinců pracujících v ČR v registru pojištěnců (kvůli nemocenskému pojištění) i jejich evidence pro účely důchodového pojištění.

Nevýhodou je, že v registru pojištěnců nemocenského pojištění jsou vedeni pouze ti OSVČ, kteří se k němu dobrovolně přihlásí.

Další nevýhodou je, že pravděpodobně není možné zjistit výši příjmů OSVČ, kteří využívají možnosti paušální daně.

V datech ČSSZ lze dále zachytit absolventy v invalidním důchodu 3. stupně a absolventy pobírající peněžitou pomoc v mateřství.

Možné zvýšení využitelnosti údajů

K podstatnému zlepšení využitelnosti údajů evidovaných ČSSZ by pomohla povinnost uvádět profesi zaměstnance podle klasifikace ISCO.

Skupiny absolventů, o nichž tento zdroj NEVYPOVÍDÁ

Nezaměstnaní, neaktivní (vyjma těch, kteří se dobrovolně účastní na důchodovém pojištění), osoby pracující v zahraničí.

Občané a cizinci, kteří platí nemocenské a důchodové pojištění v zahraničí.

Otázky k vyjasnění s ČSSZ

- Sbírá ČSSZ od středních a vysokých škol individuální údaje o jejich studentech?

- Může za nějakých okolností cizinec, zaměstnaný v ČR, platit důchodové pojištění pouze v zemi, jíž je občanem, a tak chybět v evidenci důchodového pojištění ČSSZ?

Závěr

Česká správa sociálního zabezpečení pro systém graduate tracking hraje zásadní roli jako zdroj údajů o příjmech absolventů z jejich výdělečné činnosti. Vedle toho může posloužit jako zdroj informací o zaměstnavateli absolventa, například o odvětví, ve kterém působí. Vzhledem k přítomnosti jedinečného identifikátoru v podobě rodného čísla, jsou údaje shromažďované ČSSZ vhodné k integraci s ostatními databázemi s tímto identifikátorem.

Zdroje:

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_187_2006

Katalog otevřených dat: <https://data.cssz.cz/web/otevrena-data/katalog-otevrenych-dat>

ČSSZ: <https://www.cssz.cz/web/cz>

Povinnosti OSVČ: <https://www.cssz.cz/web/cz/osvc-povinnosti>

Změny související s paušálním režimem pro OSVČ: <https://www.cssz.cz/web/cz/osvc-v-pausalnim-rezimu>

Přehled povinností zaměstnavatele: <https://www.cssz.cz/prehled-povinnosti-zamestnavatele>

Registr pojištěnců, druh činnosti zaměstnance:
https://www.cssz.cz/documents/20143/179422/C_DRCl.pdf/

Zákon České národní rady o organizaci a provádění sociálního zabezpečení:

<https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=582>

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-582>

Podrobné informace k peněžité pomoci v mateřství: <https://www.cssz.cz/podrobne-informace-o-penezite-pomoci-v-materstvi>

2. Informační systém o průměrném výdělku (ISPV)

Základní informace

- šetření v gesci MPSV (realizuje Trexima)
- čtvrtletně zjišťovány údaje o zaměstnavatelích, pololetně také o jejich zaměstnancích.
- Zaměstnavatelé uvádějí informace o všech svých zaměstnancích. Podíly zaměstnavatelů ve mzdové sféře, zahrnutých do šetření, podle velikostní skupiny:

Kategorie	Počet zaměstnanců	Výběrový podíl [%]
1	1 až 9	1,2
2	10 až 49	4,5
3	50 až 249	15
4	250 a více	100

- v platové sféře šetření pokrývá (pravděpodobně) 100 % zaměstnavatelů

Klíčové proměnné pro graduate tracking (mzdová sféra):⁸

ICO	Identifikační číslo ekonomického subjektu (IČ).
IDZAM	Jednoznačný a v čase stálý kód (po dobu šetření v ISPV) fyzické osoby (zaměstnanec) v rámci ekonomického subjektu. Tento kód slouží pro zpětnou vazbu mezi ekonomickým subjektem a zpracovatelskou organizací (např. osobní číslo).
ROKNAR	Rok narození.
POHLAVI	Pohlaví.
STOBC	Státní občanství podle klasifikace zemí ČSÚ.
VZDELANI	Nejvyšší dosažené vzdělání zaměstnance podle klasifikace vzdělání ČSÚ.
OBORVZD	Obor vzdělání. Kód oboru vzdělání je složen z roku ukončení studia, kódu školy a kódu oboru vzdělání. Vypňuje se u zaměstnanců se středním a vyšším vzděláním. Pokud má zaměstnanec ukončeno více škol se stejným nejvyšším vzděláním, vyplní obor vzdělání, který nejvíce odpovídá požadavkům na jeho současné zaměstnání. Jestliže to nelze určit, vyplní se obor vzdělání, které ukončil později. K vytvoření kódu oboru vzdělání slouží internetová aplikace, která je k dispozici zde.
CZICSE	Kód postavení v zaměstnání pro určení typu pracovněprávního vztahu mezi zaměstnancem (jeho pracovním poměrem) a ekonomickým subjektem.

⁸ <https://www.ispv.cz/getdoc/6df66f3c-d04e-4dfc-96ce-9d2507cb46a8/Popis-polozek-MP.aspx>

CZISCO	Kód klasifikace zaměstnání příslušného pracovního poměru zaměstnance podle klasifikace ČSÚ (klasifikace CZ-ISCO). Pětimístný kód se přiřazuje podle převážně vykonávaného zaměstnání.
FONDSTA	Stanovený fond je plánovaný hodinový fond pracovní doby pro danou pracovní pozici odpovídající plnému pracovnímu úvazku. Uvádí se celkový počet hodin za pracovní dny (včetně svátků v jinak pracovní dny), po které byl zaměstnanec v evidenčním počtu (od počátku roku do konce sledovaného období).
FONDSJE	Sjednaný fond je plánovaný hodinový fond pracovní doby daného zaměstnance. Uvádí se celkový počet hodin za pracovní dny (včetně svátků v jinak pracovní dny), po které byl zaměstnanec v evidenčním počtu (od počátku roku do konce sledovaného období) a odpovídá výši úvazku zaměstnance. Pokud má zaměstnanec kratší úvazek, je sjednaný fond pracovní doby nižší než stanovený fond pracovní doby. Pokud zaměstnanec pracuje na plný úvazek, je počet hodin v položce FONDSJE stejný jako počet hodin v položce FONDSTA.
ODPRACD	Odpracovaná doba zaměstnance v daném pracovním poměru (podle § 353 odst. 2 a 3 ZP) v kumulaci od počátku roku do konce sledovaného období v hodinách včetně přesčasových hodin. Nezahrnují se neodpracované hodiny za svátky v jinak pracovní dny, i když se měsíční mzda nekrá
MZDA	Mzda zúčtovaná v jednotlivých měsících od počátku roku do konce sledovaného období. Mzda podle § 109 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., ZP.

Způsob identifikace jednotlivců

Z popisu výše uvedené proměnné **IDZAM** není zcela zřejmé, zda lze individuální data propojit s daty o stejných jednotlivcích také z jiných datových zdrojů. Atribut „v rámci ekonomického subjektu“ však nasvědčuje tomu, že nikoli.

Pravděpodobně tak ani nelze rozpoznat stejného zaměstnance napříč více zaměstnavateli. S tím se dá vyrovnat vyloučením zaměstnanců s podstatně zkrácenými úvazky z analýz.

Vzhledem k tomu, že kód je „stálý“, lze jej pravděpodobně použít pro dlouhodobé sledování jednotlivců v rámci ISPV, ale jen, dokud zaměstnanec setrvává u stejného zaměstnavatele.

Skupiny absolventů, o nichž tento zdroj NEVYPOVÍDÁ

- OSVČ, nezaměstnaní, neaktivní, a absolventi, kteří se odstěhovali do zahraničí.
- šetření nezahrnuje ani všechny zaměstnance:
 - šetření je výběrové, tj. nejsou zahrnuti zaměstnanci všech podniků
 - téměř nejsou zahrnuti zaměstnanci malých podniků – malé podniky jsou oslovovány jen v určitých intervalech a jejich počty zaměstnanců jsou pak do

celého souboru imputovány odhadem. Nelze u těchto zaměstnanců zjistit identifikační kod.

Potenciální význam dat pro graduate tracking

Data z IPSV jsou hodnotná, neboť identifikují všechny klíčové atributy vykonávaného zaměstnání a absolvovaného vzdělání (včetně konkrétní školy) u velké části zaměstnanců v ČR. Vysoký počet osob v těchto datech umožňuje podrobné analýzy. Data zahrnují také cizince, zaměstnané v ČR.

ISPV je jediný zdroj informací o zaměstnaných, který vypovídá o profesi zaměstnaného (v podrobném členění až na 4 místné ISCO).

Zásadní překážkou pro propojení s daty z jiných zdrojů je, že pravděpodobně chybí jedinečný identifikátor typu rodného čísla.

Pokud by jedinečný identifikátor typu rodného čísla byl do ISPV zaveden, by bylo možné ke všem osobám, o nichž jsou data v ISPV, doplnit data z jiných zdrojů.

Pokud jedinečný identifikátor typu rodného čísla do ISPV zaveden nebude, lze tato data využívat i jako samostatný zdroj o uplatnění absolventů-zaměstnanců. Bylo by např. možno na základě dat ISPV určit typickou profesi, ve které se nejčastěji uplatňují skupiny absolventů určitých oborů vzdělání. V analytických přehledech a na webových stránkách by pak mohlo být jako specifická informace uvedeno např. 5 TOP nejdůležitějších profesí pro uplatnění daného oboru vzdělání. Tento přístup je aplikován např. na Slovensku.

Další informace o ISPV

Metodika ISPV (mzdová sféra): <https://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni/Methodika.aspx>

Metodika ISPV – platová sféra (s. 61–65): https://www.ispv.cz/getattachment/a8bb6685-2f9e-4547-9932-275f32b630ef/CR_214_PLS-pdf.aspx?disposition=attachment

Taktéž: <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/informacni-systemy/is-o-platech>

Zjišťované informace ve mzdové sféře: <https://www.ispv.cz/getdoc/6df66f3c-d04e-4dfc-96ce-9d2507cb46a8/Popis-polozek-MP.aspx>

Výsledky šetření: <https://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni/Archiv.aspx>

Smlouva včetně příloh mezi MPSV a Treximou: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/11200308>

3. Zdravotní pojišťovny

Základní informace

- **zdravotní pojištění je povinné**
- **Pojištěnec se musí odhlásit z českého zdravotního pojištění, jestliže je zaměstnán a v té souvislosti i zdravotně pojištěn v jiné zemi EU.⁹**
- Ti, kdo se alespoň jednou týdně vrací do domovské země („pendleři“) mají sice nárok na zdravotní péči i v domovské zemi (na základě formuláře S1 – Registrace na poskytnutí věcných dávek v domovské zemi), ale i tu hradí pojišťovna země, kde má dotyčný výdělečnou činnost.¹⁰ Ani pendleři tedy nejsou pojištěni v domovské zemi.
- Z toho vyplývá, že **pojišťovny mají informaci, kdo pracuje v jiné zemi EU.**
- **Při dlouhodobém pobytu mimo EU (min. 6 měsíců) existuje pouze možnost odhlásit se z české ZP, nikoli povinnost**
- podle zákona č. 592/1992 (o pojistném na veřejné zdravotní pojištění), §27 **existuje centrální registr pojištěnců (CRP), který vede VZP:**
„Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky vede registr všech pojištěnců veřejného zdravotního pojištění (dále jen „centrální registr pojištěnců“) a spravuje jej (dále jen „správce centrálního registru pojištěnců“). Centrální registr pojištěnců obsahuje tyto údaje o pojištěncích:
 - rodné číslo, případně jiné číslo pojištěnce,
 - jméno, příjmení, popřípadě rodné příjmení,
 - adresu pobytu,
 - datum vzniku a zániku pojistného vztahu u příslušné zdravotní pojišťovny;
 - u pojištěnců, za které je plátcem pojistného stát, časové období, v němž je plátcem pojistného stát,
 - označení skupiny pojištěnců,
 - datum odhlášení se ze zdravotního pojištění a přihlášení se do zdravotního pojištění v České republice podle zvláštního právního předpisu.“

Klíčové údaje pro graduate tracking:

Odhlášení ze ZP a přihlášení do ZP v kombinaci s identifikací.

Způsob identifikace jednotlivců

Rodné číslo („případně jiné číslo pojištěnce“)

⁹ <https://www.vzp.cz/o-nas/nejcasteji-resite/otazka/odjizdim-na-rok-za-praci-do-zahranici-musim-pojistovne-neco-hlasit?topicid=13841>

¹⁰ <https://www.vzp.cz/o-nas/informace/zivotni-situace/zahajeni-vydelecne-cinnosti-v-jinem-state-eu-ehp>

Potenciální význam dat pro graduate tracking

Zjišťování odchodu absolventů do zahraničí. Doba odhlášení ze ZP by měla signalizovat práci v zahraničí – pobyt v zahraničí se pravděpodobně jako důvod odhlášení ve statistikách sleduje.¹¹

Dostupné odhady o počtu Čechů, pracujících v zahraničí, hovoří za rok 2018 o necelých 500 tisících, z toho 300 tisíc v tehdejších zemích EU včetně Velké Británie.¹² V Británii by mohlo žít kolem 90 tisíc českých občanů.¹³ **V EU tedy pravděpodobně pracuje méně než polovina celkového počtu českých občanů v zahraničí. Ti mají povinnost se odhlásit z českého ZP a lze je tedy zachytit v datech VZP.**

Skupiny absolventů, o nichž tento zdroj NEVYPOVÍDÁ

Práce v zemích mimo EU s sebou nese povinnost odhlásit se ze ZP. Existuje pouze možnost se odhlásit při pobytech trvajících min. 6 měsíců.¹⁴ Pokud tedy někdo pracuje mimo EU a neodhlásil se ze ZP, z registru ZP to nepoznáme.

Informace o VZP jako držitelé dat

- samostatná organizace, jejíž činnost se řídí zákonem č. 551/1992¹⁵
- správní radu VZP tvoří 30 členů, z toho 20 jmenuje Poslanecká sněmovna a 10 vláda
- kontrolním orgánem je Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo financí, kterým VZP podává čtvrtletní zprávy o hospodaření.
- VZP je na vyžádání povinna předávat ČSÚ data z informačního systému

¹¹ <https://www.vzp.cz/o-nas/informace/odpovedi-na-zadosti-o-informace/zadost-ze-dne-15-3-2021-3>

¹² <https://ekonom.cz/c1-66625980-cesi-pracujici-za-hranicemi-v-cislech>

¹³ <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3371888-o-povoleni-k-pobytu-v-britanii-pozadalo-asi-73-tisic-cechu>

¹⁴ <https://www.vzp.cz/pojistenci/cestovani-a-pobyt-v-zahranici/dlouhodoby-pobyt-v-zahranici>

¹⁵ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-551>

Další informace

Starší článek o počtu Čechů v cizině z r. 2015: https://www.lidovky.cz/ceska-pozice/cesi-v-zahranici-nikdo-presne-nevi-kolik-jich-je.A151218_101611_pozice-tema_houd

Novější 2019: <https://ekonom.cz/c1-66625980-cesi-pracujici-za-hranicemi-v-cislech>

Sčítání lidu 2021 – Češi v zahraničí: <https://www.czso.cz/csu/czso/scitaji-se-i-cesi-v-zahranici>

Starší tabulka s počty zaměstnaných Čechů v EU podle státu (2013):

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiBpIHh9eL8AhWagP0HHfRBDyQQFnoECBAQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.mpsv.cz%2Fdocuments%2F20142%2F783357%2Ftabulka.pdf%2Fbcd16a52-9b18-1393-9cd5-741c53ca0f70&usg=AOvVaw1nTiPD2hhHDD9S9EPLMF_3

Poskytnutí dat VZP o počtu odhlášených ze zdravotního pojištění z důvodu pobytu v cizině:

<https://www.vzp.cz/o-nas/informace/odpovedi-na-zadosti-o-informace/zadost-ze-dne-15-3-2021-3>

4. Úřad práce (ÚP)

Základní informace

- ÚP registruje uchazeče o zaměstnání
- nezaměstnaní mají motivaci se na ÚP registrovat i tehdy, když nemají nárok na podporu kvůli sociálním dávkám a úhradě zdravotního pojištění
- evidence ÚP tak pravděpodobně pokrývá výraznou většinu nezaměstnaných osob
- zaměstnavatelé dále předávají Úřadu práce informace o zaměstnaných cizincích
- ÚP registruje také příjemce rodičovského příspěvku

Klíčové údaje pro graduate tracking:

- doba evidence na ÚP
- doba pobírání rodičovského příspěvku (nárok na dobu max. 4 let vzniká po dočerpání peněžité pomoci v mateřství, nebo po narození dítěte v případě, že na PPM není nárok; příjemce rodičovského příspěvku může současně pracovat)¹⁶

Další potenciálně využitelné údaje:

- profese cizinců (CZ-ISCO)¹⁷
- údaje o posledním vykonávaném zaměstnání: profese na 4-místné úrovni ISCO¹⁸ a identifikace zaměstnavatele, průměrný výdělek u posledního zaměstnavatele¹⁹
- údaje o absolventech škol (max. 2 roky po úspěšném ukončení studia) v evidenci nezaměstnaných: identifikace školy (název, fakulta, adresa), kód a název vystudovaného oboru, forma studia (DE, DA, PR)²⁰

Způsob identifikace jednotlivců

- evidence uchazečů a příjemců rodičovského příspěvku: rodné číslo, u cizinců datum narození a pohlaví²¹

¹⁶ ČSSZ a ÚP, Příručka pro nastávající rodiče (2021):

<https://www.cssz.cz/documents/20143/1045843/P%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka%20pro%20nast%C3%A1vaj%C3%ADc%C3%AD%20rodi%C4%8De.pdf/c609778a-e5ef-67ec-f7cd-b90da5ca7956>

¹⁷ Viz formulář Sdělení o nástupu cizince: <https://www.mpsv.cz/web/cz/-/sdeleni-zamestnavatele-o-nastupu-cizince-s-pracovnim-opravnemim-do-zamestnani-o-vyslani-k-plneni-ukolu-vyplyvajicich-z-uzavrene-smlouvy-nebo-o-vnitrop>

¹⁸ Viz statistiky nezaměstnanosti podle profese:

<https://data.mpsv.cz/web/data/vizualizace14?mesic=1&rok=2022>

¹⁹ Dokládá se přílohami k žádosti o podporu v nezaměstnanosti – zápočtovým listem nebo potvrzením o výši průměrného výdělku: <https://www.mpsv.cz/-/zadost-o-podporu-v-nezamestnanosti>

²⁰ Viz Pololetní statistiky absolventů: <https://www.mpsv.cz/web/cz/pololetni-statistiky-absolventu>

²¹ Viz formulář žádosti a zařazení do evidence: <https://www.mpsv.cz/-/zadost-o-zprostredkovani-zamestnani>

- hlášení zaměstnavatelů o zaměstnaných cizincích: rodné číslo, pokud existuje, jinak datum narození a pohlaví²²

Potenciální význam dat pro graduate tracking

- data z ÚP jsou nezbytná pro zachycení nezaměstnaných absolventů a příjemců rodičovského příspěvku
- potenciálně je využitelná též poslední profese, kterou nezaměstnaný vykonával a údaje o absolvované škole, a odvětví posledního zaměstnavatele
- informace o zaměstnaných cizincích včetně jejich profese

Skupiny absolventů, o nichž tento zdroj NEVYPOVÍDÁ

- nezaměstnaní, kteří nejsou registrovaní na ÚP

Informace o ÚP jako držiteli dat

- správní úřad, podřízený Ministerstvu práce a sociálních věcí

Další informace

- Statistiky MPSV / ÚP o trhu práce: <https://data.mpsv.cz/web/data/statistiky>
- Povinnosti zaměstnavatele ohledně zaměstnávání cizinců: <https://www.mpsv.cz/postup-zamestnavatele>
- Formulář žádosti a zařazení do evidence: <https://www.mpsv.cz/-/zadost-o-zprostredkovani-zamestnani>
- Formulář Sdělení o nástupu cizince: <https://www.mpsv.cz/web/cz/-/sdeleni-zamestnavatele-o-nastupu-cizince-s-pracovnim-opravnemim-do-zamestnani-o-vyslani-k-plneni-ukolu-vyplyvajicich-z-uzavrene-smlouvy-nebo-o-vnitrop>
- Formulář žádosti o rodičovský příspěvek: <https://www.mpsv.cz/web/cz/-/zadost-o-rodicovsky-prispevek>
- Statistiky příjemců rodičovského příspěvku: <https://www.mpsv.cz/vybrane-statisticke-udaje>

²² Viz formulář Sdělení o nástupu cizince